

Rasspecifik avelsstrategi (RAS) 2022-2027 Afghanhund

Foto Anna Szabò

Innehållsförteckning

Inledning	3
Summering	3
Övergripande avelsmål för rasen	4
Plan för fortsatt arbete i klubben	5
Generellt om rasen.....	5
Rasens historia, bakgrund och utveckling	5
Rasens population/avelstruktur (SKK/Avelsdata).....	7
Nulägesbeskrivning	7
Mål	12
Strategi	12
Hälsa.....	12
Nulägesbeskrivning	12
Mål	18
Strategi	19
Mentalitet och bruksegenskaper	19
Nulägesbeskrivning	20
Mål	21
Strategi	22
Exteriör.....	22
Nulägesbeskrivning	22
Mål	23
Strategi	25
Förankring	25
Källhänvisningar	26

Inledning

Svenska Afghanhundklubben har utarbetat rasspecifik avelsstrategi, RAS, för afghanhund på uppdrag av Svenska Kennelklubben vilken fastställts av SKK/AK.

Avelspolicyn anger de mål som Svenska Afghanhundklubben har för avelsarbetet för att främja en positiv utveckling för rasen. Avelsstrategin anger vilka tillvägagångssätt som Svenska Afghanhundklubben föreslår för att målen ska kunna uppnås. Riktlinjerna i avelsstrategin är endast rekommendationer, men målen är svåra eller omöjliga att uppnå om inte alla uppfödare och hanhundsägare försöker att följa dessa rekommendationer.

Gällande hälsa har Svenska Afghanhundklubben utformat en hälsoenkät som funnits tillgänglig på hemsidan sedan 2019 och där det inkommit svar gällande ca 150 afghanhundar. Svarsfrekvensen är ganska låg men ungefär i samma storleksordning som vid tidigare enkäter (2004, 2008 och 2014).

Afghan Hound World Congress, som är ett forum för afghanhundsintresserade personer runt om i världen, hade sitt första möte 1993 i England. Därefter har det hållits kongresser runt om i världen med några års mellanrum och den tionde kongressen hölls i Amsterdam 2018. På dessa kongresser deltar uppfödare, domare och "vanliga" afghanhundsägare. Viktiga frågor för rasen diskuteras och alla är generösa och delar med sig av sina kunskaper och erfarenheter. Nästa möte planeras till World Dog Show i Madrid 2022.

Summering

Afghanhunden är en frisk hundras utan problem med mentalitet eller reproduktion. För att behålla en ras frisk, är det mycket viktigt att även behålla en så stor genetisk variation som möjligt inom rasen. När vi tittar på antalet registreringar/år kan vi se att afghanhunden är en numerärt liten ras, dvs det registreras endast knappt 50 individer/år räknat på den senaste 10-årsperioden.

Ett av de stora problemen avelsmässigt sätt är att det föds väldigt få valpar i Sverige, delvis en funktion av att flera uppfödare har slutat eller minskat sin avel. Ett annat stort problem är att avelsbasen smalnat ordentligt då många hundar som är nära släkt använts ganska flitigt i Sverige men även i våra grannländer.

Inavelsgraden beräknad över 5 generationer räknat över hela perioden 2005-2021 är 2,8% vilket är högre än SKKs rekommendationer. Under samma tidsperiod är det endast under 3 år som samtliga kullar varit under SKKs maximala tak på 6,25% inavelsgrad.

Flera nu aktiva afghanhundar/tikar är väldigt nära gränsen för hur många barn och barnbarn som rekommenderas för att inte riskera allvarlig utarmning av genpoolen i rasen.

Övergripande avelsmål för rasen

Svenska Afghanhundklubbens målsättning är att verka för att bevara afghanhunden frisk och funktionsduglig genom att främja avel av sunda, mentalt och exteriört goda hundar i enlighet med rasstandarderna samt att afghanhunden fungerar väl i dagens samhälle utan att förlora sin ursprungsfunktion och egenskaper som jakthund.

Rasens utveckling grundas på uppfödarnas val av avelsdjur samt den användning som dessa får. Ärftlig variation är en förutsättning för rasens överlevnad och dess möjlighet att anpassas till framtidens krav. Därför ska avel och utveckling av rashundar vara målinriktad, långsiktig och hållbar. Med hållbar menas att den inte leder till brister avseende hälsa, mentalitet eller funktion, eller tömmer rasen på genetisk variation.

Svenska Afghanhundklubben ansvarar tillsammans med Svenska Vinthundklubben och Svenska Kennelklubben för afghanhunden och dess utveckling i Sverige. Avel och uppfödning ska ske i överensstämmelse med djurskyddslagstiftningen och Svenska Kennelklubbens grundregler.

Exteriört sett är hundarna rastypiska, dock bör man bevaka överdrifter i alla dess former.

Prioritering av viktiga kortsiktiga och långsiktiga mål för uppfödare

Följande områden bör prioriteras:

- Hälsa och funktion. Hundens hälsa och välbefinnande ska alltid komma i första hand.
- Mentala egenskaper anpassade till rasens funktion och samhällskrav.
- Låg andel nära släktskapsparningar. Undvik kraftig inavel. Genomsnittsnivån inom en ras bör understiga 2,5 % på 5 generationer.
- Naturlig fortplantning.
- Prioriterat är också att få uppfödare och även ägare till hanhundar som är tänkta att användas i avel att ta hänsyn till nedanstående parametrar:
- Inavelsgrad på planerad kull samt hur den påverkar rasen bör kontrolleras innan parning. SKK avelsdata provparning är utmärkt hjälpmedel.
- Det är önskvärt att de avelsdjur som används, inte överskrider den rekommenderade maxgränsen på 5 procent av avkommorna i varje generation, som populationsgenetiker världen över anser vara rimlig inom små populationer.

- Påtänkta avelshundar, dvs hur många individer i samma kull är använda och dess inverkan på avelsbasen.
- Att avelsdjuren är vuxna (uppnått en ålder av minst 2-3 år) och utvärderade (avseende fysisk och mental status) innan de går i avel.
- Det är uppfödarnas ansvar att se till så att så många individer som möjligt används i aveln för att utnyttja varje generations möjligheter och därmed motverka enskilda hundars överutnyttjande i aveln.
- Andragenerationsproblemet, dvs när vissa individer får ett stort antal barnbarn trots att de själva inte överproducerat avkomma, måste uppmärksammas.

Plan för fortsatt arbete i klubben

Svenska Afghanhundklubben är en liten klubb med få medlemmar utspridda över hela landet. Vi har få aktiva uppfödare och det föds få valpar. Önskvärt är att hitta aktiviteter, förutom utställningar och lure coursing prov/träningar som kan engagera alla typer av afghanhundsägare.

Vi har uppfödare som verkligen ställer upp för sina egna, men även andra uppfödares valpköpare och ordnar pälsvårdsträffar och andra aktiviteter. Klubben behöver få fler uppfödare/afghanhundsägare att bli delaktiga i liknande aktiviteter så att intresset för vår ras ökar och att sammanhållningen mellan medlemmarna blir bättre.

Svenska Afghanhundklubben har för avsikt att bli bättre på att utnyttja de möjligheter som numera finns till digitala möten för att hålla kontakt med medlemmar i hela landet.

Uppföljning av RAS ska göras varje år och presenteras i klubbens årsbok. Hälsostatus hos afghanhundar liksom frågor angående hälsa och mentalitet uppdateras varje år på Svenska Afghanhundklubbens hemsida under Hälsa.

Generellt om rasen

Rasens historia, bakgrund och utveckling

Afghanhunden är en vindhund med rötter så långt bak i tiden att det är omöjligt att spåra dess definitiva ursprung. Något som dock kan beläggas är att hundar av vindhundstyp hittats från Afrikas västkust över Sahara bort till Arabiska halvön och vidare över Iran och Afghanistan långt österut. (Göran Bodegård har kallat gruppen för den afroasiatiska vindhundstypen = Azawakh, sloughi, saluki. persisk vindhund, afghanhund, kalagh m fl). Dessa hundar har likartad konstitution och har också haft liknande arbetsuppgifter. De har flyttats med nomader, används till jakt (med synen som "arbetsredskap"). De har varnat för faror och i viss mån hållit ordning på boskapen.

Att hundarna ändå ser olika ut beror på avgränsningar i avelsbasen, typerna har utvecklats lokalt, med utgångspunkt både i klimat och geografi, de mest funktionella individerna har klarat sig bäst och därför kunnat gå vidare i avel. Något direkt avelsarbete i dagens mening har inte funnits eftersom dessa hundar knappast låtit sig kontrolleras av människorna de haft i sin närhet.

Engelsk militär tog med sig olika lokala hundar hem från sina stationeringar i kolonierna och pga. okunskap måste man nog anta, kom de politiska gränser som deras egna landsmän dragit upp att avgränsa och namnge de hundar de hittade på plats. Av denna anledning kom alla vindhundar från det politiska avgränsade området Afghanistan att kallas afghansk vindhund, fastän de egentligen rörde sig om otaliga typer "tazis" (vindhund på farzi, ett av huvudspråken i Afghanistan). De Tazis som fanns på andra sidan gränsen till Iran, kallades följaktligen persisk vindhund, fastän skillnaderna mellan typerna knappast var störst just vid gränsen.

När de afghanska vindhundarna kom till England var definitivt inte alla av samma typ, men två grundtyper kom att utkristalliseras – helt säkert eftersom just dessa två typer respektive förespråkare var mer engagerade och entusiastiska än andra som tagit med sig vindhundar hem från Afghanistan. De två grundtyperna i detta tidiga stadium var bergsafghanerna vars förespråkare var Major och Mrs Amps. De kallade sin kennel Ghazni efter en stad i bergsmassivet kring huvudstaden Kabul.

Den andra grundtypen var slättafghanen, ursprungligen från slätterna kring staden Herat, på gränsen till Iran. Slättafghanerans ambassadör var Major Bel Murray och hans guvernant. En bitter fejd utbröt mellan dessa två läger, båda hävdade att deras typ var den enda rätta afghanhunden. Helt säkert hade det utvecklats 2 olika raser av detta, om inte de politiska gränserna placerade båda typerna inom den då relativt nya staten Afghanistan.

Efter många och hetsiga diskussioner kom afghanhundens standard att skrivas med en tidigare import –Zardin- som modell, men utformad så att de båda stridande falangerna skulle kunna identifiera sig i texten. Zardin – som också togs med hem till England av en militär - har alltså gått till historien som modell för den engelska rasstandardens men i övrigt har han inte lämnat några spår avelsmässigt, och de afghaner vi har idag kan lätt ses som ett hopkok av alla de typer som slutligen kom till England, där renodlandet av en ras sattes i fokus. (De första afghanerna som togs till USA från England var i princip Bel Murray typen, vilket anses förklara skillnaderna mellan den amerikanska och den engelska – numera också FCI-standarderna.) Detta om rasens utveckling från historiens vindhundstyper till dagens afghanhund.

Vi kan nog alla vara överens om att afghanen från början varit långt ifrån en "herremanshund". Rasen har följt med nomader, hållit sig i pack i utkanten av lägren, använts för hetsjakt och varnat för hot från vilda djur och andra fiender. Det finns också belegg för att de har haft en viss vallningsuppgift. Om man ser på afghanernas arbetsområden kan man konstatera att rasen behållit de flesta av de vilda hundarnas egenskaper. Man kan anta att människan haft lite att säga till om vad det gäller rasens

mentala utveckling, hundarna har helt säkert tvingats att ta egna beslut i den mån det nu gått. Därför är afghanen fortfarande så självgående. Att rasen ofta fungerar bra i flock, bör kunna härledas till att de från början verkligen behövde varandra för sin överlevnad.

De första afghanerna i Sverige importerades från England på 1930-talet, men först några år senare sköt aveln fart och nådde sin kulmen under 60 och 70-talen. Idag ligger registreringsantalet på ca 50 afghanhundar per år.

Under 1970-talet var registreringsciffrorna i storleksordningen 350-400 hundar i Sverige och i hela världen var det många registrerade afghanhundar. I USA registrerades till exempel runt 10 000 afghanhundar/år under 1970-talet. Dessa siffror är historia och trenden är sjunkande siffror sedan 80-talet och siffrorna för antalet registrerade hundar är nu i de flesta länder lägre än 100.

Rasens population/avelsstruktur (SKK/Avelsdata)

Nulägesbeskrivning

Populationsstorlek, registreringsciffror

Totalt har det under perioden 2005-2021 registrerats 1216 afghanhundar i Sverige. Medeltalet för hela perioden är 72 hundar/år. Om man ser till antalet registreringar under 10-årsperioden 1995-2004, var medeltalet 120 registreringar/år, så man ser en tydlig nedgång i antalet registrerade afghanhundar. Senaste 5-års perioden 2017-2021 är tendensen en fortsatt nedgång till endast 42 hundar/år.

Tabell 1. Antal registrerade hundar mellan 2005-2021. Antal importer redovisas inom () vid registreringsciffrorna.

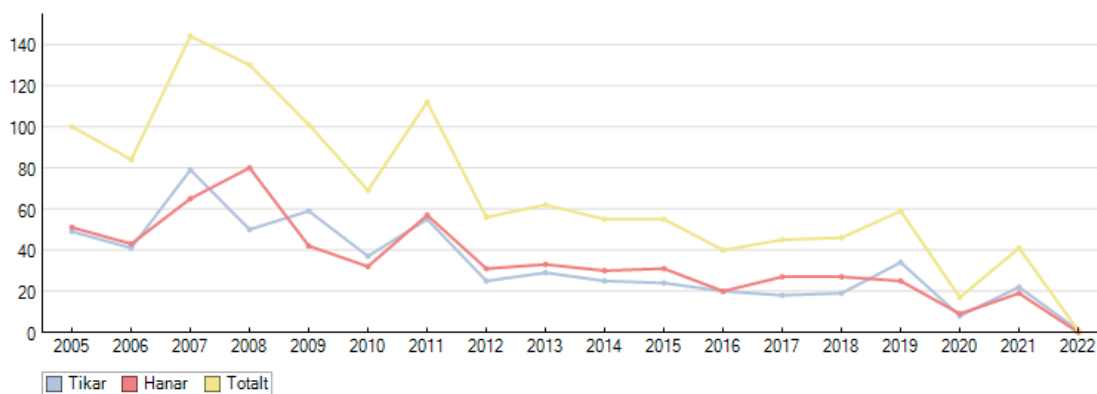
Reg/år	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Tikar	49 (4)	41 (5)	79 (6)	50 (8)	59 (6)	37 (7)
Hanar	51 (7)	43 (4)	65 (3)	80 (5)	42 (1)	32 (7)
Totalt	100 (11)	84 (9)	144 (9)	130 (13)	101 (7)	69 (14)

Reg/år	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Tikar	55 (2)	25 (4)	29 (5)	25 (8)	24 (6)	20 (4)
Hanar	57(2)	31 (6)	33 (2)	30 (4)	31 (5)	20 (6)
Totalt	112 (4)	56 (10)	62 (7)	55 (12)	55 (11)	40 (10)

Reg/år	2017	2018	2019	2020	2021
--------	------	------	------	------	------

Tikar	18 (1)	19 (4)	34 (8)	8 (2)	22 (9)
Hanar	27 (5)	27 (4)	25 (4)	9 (2)	19 (3)
Totalt	45 (6)	46 (8)	59 (12)	17 (4)	41 (12)

Diagram 1. Registrerade afghanhundar 2005-2022

Antal kullar och kullstorlekar 2005-2021.

Under perioden varierade antalet kullar mellan 21 och 3 kullar per år. Antalet kullar minskade sakta och från 2012 var det mindre än 10 kullar/år och sjunkande trend så att de senaste två åren registrerades endast 3 kullar/år. Kullstorleken varierade från 4,4- 7,3 under tidsperioden och medelvärdet för alla 17 åren var ca 5 valpar/kull.

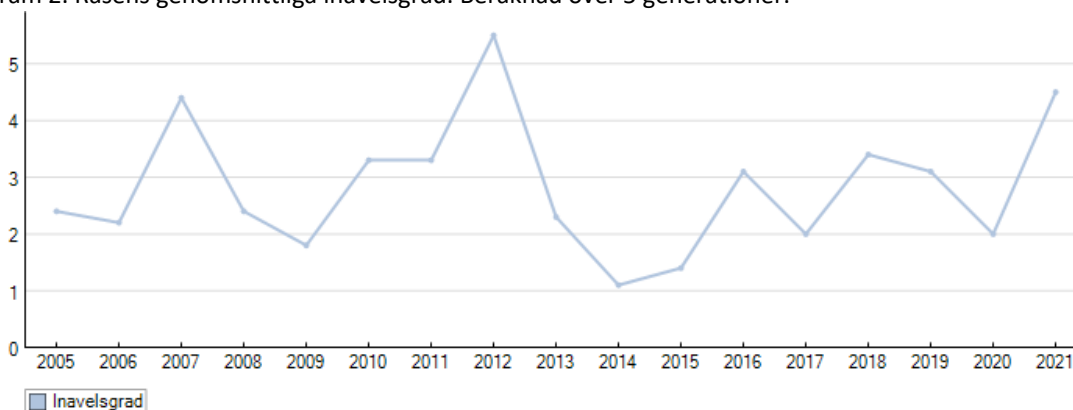
Tabell 2. Inavelstrend 2005-2021

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Upp t.o.m. 6,25%	12	10	15	16	13	8	10	6	6
6,26% - 12,49%	3	2	3	1	1	3	2	1	1
12,5% - 24,99%	0	0	3	0	1	0	1	2	0

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Upp t.o.m. 6,25%	6	8	6	5	5	4	3	2
6,26% - 12,49%	0	0	2	2	2	1	0	1
12,5% - 24,99%	0	0	0	0	0	1	0	0

Tabell 2 ovan visar att under den senaste 10-årsperioden har 10 kullar haft en inavelsgrad som överstiger 6,25% och 3 av kullar har överstigit 12,5%. Om man ser på hela tidsperioden från 2005-2021 ser man att endast under 3 år har samtliga kullar varit under SKKs maximala tak på 6,25% inavelsgrad. Mot bakgrund av de hälsorisker en hög inavelsgrad medför och med hänsyn till rasens långsiktiga utveckling bör parning mellan närbesläktade individer undvikas. SKKs rekommendationer är att ett riktmärke ska vara att **aldrig para hundar som är närmare släkt än motsvarande kusiner**. En sådan parning ger en inavelsgrad hos avkomman på 6,25 procent. **Detta ska ses som en övre gräns och är inte en önskvärd procentsats.**

Diagram 2. Rasens genomsnittliga inavelsgrad. Beräknad över 5 generationer.

Inavelsgraden beräknad över 5 generationer räknat över hela perioden 2005-2021 är 2,8%

Föräldradjurens ålder vid första valpkullen under åren 2005-2021.

I SKK Avelsdata kan utläsas att åldern på föräldradjurens vid första valpkullen under åren 2005-2021 sett över hela perioden oftast är 4-6 år för tikarna medan hanhundarna ofta är något yngre. Ca 25% av hanhundarna var under 24 månader och nästan 50% var 2-3 år vid första kullen.

För detaljerad information om avelsdjurens ålder, se SKK Avelsdata.

Avkommor per avelsdjur.

Möjligheterna att bevara ärftlig variation i en ras är i betydande grad beroende av antalet för avel tillgängliga hanhundar och det sätt på vilket de används i avel. I en situation där många hanhundar dessutom är relativt nära släkt med varandra finns det anledning att ytterligare begränsa användningen av enskilda hanar i avel. Här är även avelstikarna viktiga att ta i beaktning. Tikarna kan dels vara släkt med välanvända hanhundar och dels ge ett antal söner som kan användas i stor utsträckning.

Det är önskvärt att de avelsdjur som används, inte överskrider den rekommenderade maxgränsen på 5 procent av avkommorna i varje generation som populationsgenetiker världen över anser vara rimlig inom små populationer. Denna rekommendation finns i

ett stort antal av de RAS-dokument som olika rasklubbar tagit fram för sina raser. En generation är ca 5 år och då motsvarar det alltså 25 % av det genomsnittliga antalet valpar som registreras per år

Med ett genomsnitt av 42 registreringar i Sverige per år under senaste 5-årsperioden, bör ingen afghanhund/tik ha mer än 10 valpar under sin livstid.

I SKK avelsdata finns sammanställning av barn och barnbarn efter hundar som använts i aveln. Det framgår av sammanställningen att det finns en del nu aktiva avelshundar/tikar som ligger nära eller över gränsen för rekommendationerna om max 25% avkommor räknat på antalet födda valpar och även antalet barnbarn.

Barnbarn

Andragenerationsproblemet

Det är relativt lätt att fastställa och upprätthålla rekommendation för maximal användning av enskilda hundar i avel. Betydligt svårare blir det om man ser till härstamning i kommande generationer. En hund eller tik bör inte ha fler barnbarn än det dubbla antalet egna valpar.

Ett problem som ligger nära "andragenerationsproblemet" är släktskap mellan flitigt använda hanhundar. Rekommendationerna för hanhundsanvändning baseras på att hanhundar är relativt lite besläktade med varandra. Närbesläktade hanar bidrar med delvis samma arvsanlag i populationen. Två kullbröder bidrar därför mindre till att hålla avelsbasen på en tillfredsställande nivå än två lika mycket använda men obesläktade hanar.

En hanhund kan ha många valpar men i princip inte något barnbarn. Den hanhunden påverkar inte rasen på samma sätt som om hunden haft ett stort antal barnbarn. Det är därför av största vikt att inte enbart titta på antalet producerade valpar utan framförallt antalet barnbarn, för att undvika en för stark inavel inom rasen.

I tabell 3 nedan finns en sammanställning av hanhundar som använts i aveln under den senaste 10-årsperioden. Här redovisas antalet kullar och valpar för denna period. Dessutom finns data för hur många kullar, valpar och barnbarn som avelshundarna har totalt. Flera av hundarna på listan är avlidna men har använts till ett antal kullar under perioden 2012-2021.

I tabell 4 finns motsvarande sammanställning för de tikar som använts i aveln 2012-2021. Båda tabellerna är sorterade efter antal barnbarn. De hundar och tikar som använts i aveln under 10-årsperioden men där det saknas uppgift om barnbarn har inte tagits med i tabellerna. Alla data finns tillgängliga på SKK Avelsdata.

Som framgår av tabell 3 har de hanhundar med flest antal valpar totalt haft merparten av sina kullar före 2012. Vid den tiden registrerades betydligt fler afghanhundar. Trots detta överstiger antalet valpar efter respektive hund i många fall 25% av antalet registreringar/år och även antalet barnbarn är högt. Det framgår tydligt av tabellen att

många hundar ligger nära eller över den rekommenderade gränsen på max 10 valpar och 20 barnbarn.

När det gäller tikarna (tabell 4) som har valpkullar födda under den senaste 10-årsperioden är endast några få som haft kullar före 2012. När det gäller tikarna är det inte lika tydligt, men om man följer de riktlinjer som finns när det gäller antalet barnbarn så finns det många tikar som inte bör få flera barnbarn för att inte riskera inavel.

Tabell 3. Hanhundar använda i avel 2012-2021. Antal kullar och valpar 2012-2021 samt antal kullar och valpar totalt och barnbarn

Namn	2012-2021	2012-2021	Totalt Antal kullar	Totalt Antal Valpar	Totalt Antal barnbarn
	Antal kullar	Antal Valpar			
Aviva Coeur A Coeur	1	9	5	42	87
Star't Cutting Trax Of Jhanzi	3	22	7	59	68
Jangel's Cadiblack	1	3	7	36	47
Alphaville's Sneak Preview	1	5	10	56	60
Khaos d' Aram	2	10	3	17	43
El Khyrias Zcoop Of The Year	1	12	3	23	35
Jangel's Hawk Eye	3	17	3	17	34
Mahali Rustic Ringmaster	2	8	2	8	25
Karakush The Meow Factor	1	11	1	11	19
Jangel's Sound Of A Drum	2	9	2	9	18

Tabell 4. Tikar använda i avel 2012-2021. Antal kullar och valpar 2012-2021 samt antal kullar och valpar totalt och barnbarn

Namn	2012-2021	2012-2021	Totalt Antal kullar	Totalt Antal valpar	Totalt Antal barnbarn
	Antal kullar	Antal valpar			
Kingsleah Drama Queen	1	9	3	29	32
Jangel's Hell Of A Dream	3	9	4	16	25
Mandinah Irresistible Whisper	1	8	1	8	23
Moorflower's Vento Di Primavera	1	7	1	7	18
Temper Miss Costafortune	1	6	1	6	18
Golddragon Fly So High	1	1	2	13	18
Leejoy's Delicious Delight	1	11	1	11	16
Tash Kurgan Pretty Hilarious	1	2	2	3	14

Nightwind Unique Queen For Khaos	2	15	2	15	11
Karagez Deja Vu For Gold'n Copper	2	11	2	11	9
Shou Gerat Going To Gold'n Copper	2	13	2	13	5
Alphaville's Simply Irresistible	1	10	2	21	4

Mål

Kortsiktiga och långsiktiga mål

Inavelsgraden ligger högre än SKKs rekommendationer och speciellt med tanke på att det föds så få valpar i Sverige är det viktigt att arbeta för att minska ökningen av inavelsgraden till maximalt 2,5%.

För enskilda parningar måste rekommendationen fortsätta att följas dvs ett tak på drygt 6% vilket innebär att avel med hundar som är mer besläktade än kusiner ska undvikas.

Gynnsamt är om fler hanhundar över 7 år kan användas i aveln, med tanke på hälsoaspekter.

Strategi

Det är viktigt att vi har tillgång till ständigt aktuell information om utnyttjandet av enskilda härstamningar så att uppfödarna har en möjlighet att balansera avelsurvalet.

Strategin här är att uppmana uppfödare att använda den information som finns tillgänglig på SKK Avelsdata och att denna information presenteras regelbundet i vår medlemstidning och på hemsidan. Registrerade kullar ska alltid presenteras i vår medlemstidning.

Hälsa

Nulägesbeskrivning

Generell beskrivning av helhetsituationen i rasen

Afghanhunden anses vara en frisk ras som lever länge. Det finns inte något hälsoprogram för avelsarbetet men sedan 1995 har Svenska Afghanhundklubben rekommenderat ögonlysning av alla avelsdjur.

Våra enkäter pekar på att det enda egentliga problemet är att afghaner relativt lätt får öroninflammationer, vilket kan vara en följd av afghanhundens utseende med

hängande hårbeklädda öron, men det kan även bero på exempelvis allergier och kan då vara ett avelsrelaterat hälsoproblem.

Flera hälsoenkäter har genomförts bland afghanhundsägare genom åren och de har resulterat i likande svarsfrekvens och resultat. Nytt för den senaste enkäten är att ålder när hunden/hundarna avlidit samt dödsorsak efterfrågades.

Förekomst av hälsoproblem, sjukdomar och/eller defekter; enkäter, officiella resultat i Avelsdata, försäkringsstatistik

Försäkringsstatistik

Tre försäkringsbolag svarade på förfrågan om afghanhundars skador. Jämförelsevis har Agria flest afghanhundar försäkrade. Övriga bolag som svarat är Folksam och Dina försäkringar.

Agria försäkringsstatistik för åren 2011-2016

Vanligast och klart överrepresenterat är skada och tumörsjukdomar, problem med nedre luftvägarna, hormonella problem liksom hypotyreoos och problem med öronen. Mindre vanligt jämfört med andra raser är exempelvis mage/tarm problem och problem med rörelseapparaten. Agria har ingen nyare sammanställning men planerar för en uppdaterad version till 2023.

Folksam statistik 2018

Vanligast är olycksfall och skador. Endast enstaka fall av andra problem.

Dina försäkringar

Har endast ca 10 afghanhundar försäkrade.

Förekomst av hälsoproblem, sjukdomar och/eller defekter

Allergier och hudproblem

Allergier och hudproblem förekommer i rasen. I Agrias statistik ligger afghanhunden avseende Hud på en minskad risk jämfört med Alla raser. Enligt enkäten som funnits på Svenska Afghanhundklubbens hemsida sedan 2019 rapporteras att nästan 40% av hundarna som ingår i enkätsvaren har haft problem med öronen, där ett flertal haft problem ofta eller mycket ofta. Öroninflammation är hos hund är att betrakta som en hudåkomma och kan ha en ärftlig komponent och en underliggande orsak till problemen kan vara ett dåligt immunförsvar. Upprepade problem med allergi bör alltid utredas.

Autoimmuna sjukdomar

Hypotyreos framstår i Agrias statistik som en sjukdom som är betydligt mer vanlig hos afghanhundar jämfört med alla raser. I hälsoenkäten på Svenska Afghanhundklubbens hemsida syns inte detta.

Autoimmuna sjukdomar misstänks ha visst familjärt ursprung och tros ha en recessiv nedärvning. Den autoimmuna reaktionen sätts ofta igång av till exempel stress, infektion, eller andra sjukdomstillstånd där immunförsvaret är nedsatt. En stark inavel påverkar också immunförsvaret negativt.

ED (armbågsdysplasi)

Officiella resultat i SKK Avelsdata

Period 1990-01-01 – 2009-12-31

ED diagnos	Antal
ua	12
Grad 1	5

Period 2010-01-01- 2021-05-31

ED diagnos	Antal
ua	27
Grad 1	7
Grad 2	2
Grad 3	1

I SKK avelsdata finns alla hundar som undersökts för ED från 1995. Under denna period har 54 afghanhundar undersökts, drygt 70% med resultat UA. Av hundar med någon förändring finns det en möjlig ärftlig faktor då flera hundar som är släkt med varandra har liknande undersökningsresultat. Det är dock endast 2% av de registrerade hundarna som har undersökt armbågarna och att så många som ca 30% av de undersökta hundarna uppvisar felaktigheter är en varningssignal.

HD Höftledsdysplasi

HD gamla avläsningssystem före 2000

HD diagnos	Antal
UA	11

grad 1	1
grad 2	1
grad 3	1

HD enligt FCI 2000-2011

HD diagnos	Antal
grad A	24
grad B	1
grad D	1

HD enligt FCI 2012-2021

HD diagnos	Antal
grad A	17
grad B	19
grad C	8

I SKK avelsdata finns alla hundar som undersökts för HD från 1990. Fram till 2000 undersöktes 14 hundar (drygt 1% av registrerade hundar) enligt det gamla systemet varav 11 var UA.

Mellan 2000 och 2011 undersöktes 26 hundar (knappt 2% av registrerade hundar) och 25 bedömdes vara grad A eller B och 1 med grad D.

Under den senaste 10-års perioden undersöktes 44 hundar (9% av registrerade hundar) där knappt 80% hade grad A eller B, övriga hade resultat C. Bland hundar med resultat C finns det en möjlig ärftlig faktor då flera hundar med liknande härstamning har liknande undersökningsresultat.

Endokrina sjukdomar

Endokrinologi är läran om hormoner och deras fördelning i kroppen på hunden. Det endokrina systemet omfattar hypotalamus, hypofysen, sköldkörteln, bisköldkörtlar och binjurar, del av mag-tarmkanalen, pankreas, njurar, lever, äggstockar och testiklar. I diagram i Agrias statistik syns att endokrina sjukdomar är dubbelt så vanligt hos afghanhundar jämfört med andra raser.

Hjärtfel

Hjärtfel förekommer i rasen, men upplevs inte som ett allvarligt problem. Två hundar i afghanhundklubben hälsoenkät uppgavs ha fått diagnosen hjärtfel. Enligt Agrias försäkringsstatistik är hjärtfel något vanligare hos afghanhundar jämfört med övriga raser.

Kryptorchism

Afghanhundarna har generellt en mycket låg andel kryptorchida hundar. Endast två av hanhundarna i enkäten uppgavs sakna en eller båda testiklarna i pungen.

Mag- och tarmproblem

Enligt försäkringsstatistiken har afghanhundar mindre andel mag-tarmproblem jämfört med övriga raser.

I hälsoenkäten uppgavs att 7% (11 stycken) har mag-tarmproblem, varav 3 hade problem mycket ofta och lika många hade problem flera gånger/år.

Navelbräck

Navelbräck innebär att naveln ej slutits helt efter födseln. Medfött navelbräck är en genetisk belastning och SKKs policyuttalande (protokoll AK 3/2000) är att det generellt inte anses försvarbart att använda hund med medfött navelbräck i aveln, då avkomman löper större riska att få denna defekt. Endast en hund i enkäten uppgavs ha medfött navelbräck.

Tandförlust

Det förekommer tandbortfall hos en del hundar, men detta är inte diskvalificerande om det rör sig om ett fåtal tänder. Enligt hälsoenkäten var det en mindre andel av hundarna som saknade tänder och merparten av dessa var P1or. Ett av de långsiktiga målen med avelsarbetet är att på sikt minska antalet tandförluster.

Tumörsjukdomar

Enligt försäkringsstatistiken är tumörsjukdomar ungefär i nivå med frekvensen hos alla raser. Juvertumörer är den vanligaste tumörformen enligt hälsoenkäten. Afghanhundar lever länge och tumörer är en vanlig åkomma hos äldre hundar. Det är bra om uppfödarna kan notera vilka olika tumörformer som de stöter på så att det kan uppmärksammas om någon eller några typer är/blir vanligare. Man bör också uppmärksamma hur ofta tumörer förekommer hos unga hundar.

Ålder

35 av hundarna i hälsoenkäten lever inte längre. Nära hälften av de döda hundarna dog efter 10 år. Ca en tredjedel av de döda hundarna dog före 5 års ålder. Merparten av hundarna dog på grund av sjukdom/ålder. 6 av hundarna avlivades på grund av temperamentsproblem och 3 dog av olyckshändelser.

Ögon

Svenska Afghanhundklubben har krav på att båda föräldrarna ska vara ögonlysta för att valparna ska få förmedlas via klubbens valpförmedling. Många, men inte alla,

hundar som använts i aveln är ögonlysta. I SKK Avelsdata finns sammanställning av resultatet för samtliga ögonlysta afghanhundar sedan 1990.

Sammanställningen i tabell 5 redovisar resultaten av de undersökningar som genomförts under åren 2000-2021 med både det gamla och nya protokollet. Som framgår av tabellen har merparten av de undersökta hundarna resultatet UA (utan anmärkning). Den vanligaste diagnosen är Corneadystrofi, (Grunlingar i hornhinnan ofta bestående av fetter), som man antar kan vara ärftlig och man avråder därför från att para två hundar med diagnosen. Flera hundar med Corneadystrofi har snarlika stamtavlor. Åtta individer har fått diagnosen katarakt, varav en bedömts som ärftlig.

Värt att notera är att hunden kan vara anlagsbärare för katarakt även om ögonlysningsresultatet är UA (utan anmärkning). Och paras en sådan hund med en annan anlagsbärare kan teoretiskt 25% av avkomman bli helt friska och lika många kan få katarakt. Resterande 50% av valparna blir anlagsbärare. Detta innebär att om det finns någon valp i en kull som fått diagnosen katarakt är båda föräldrarna sannolikt anlagsbärare. De DNA-test som finns för att bestämma om hundar är anlagsbärare för katarakt eller friska är inte tillförlitliga för afghanhundar enligt ögonspecialister.

Man kan misstänka att vissa ögonsjukdomar är ärftliga då hundar med liknande stamtavlor har diagnostiserats med samma sjukdom.

Tabell 5. Diagnoser hos ögonlysta hundar 2000-2021, gamla och nya protokollet

Diagnos	Antal
Öga UA	355
PPM, iris-iris lindrig	2
Irishypoplasi	1
Distichiasis	3
Katarakt, partiell cortex främre, lindrig. Ej ärftlig	4
Katarakt, partiell cortex ekvatoriell, lindrig. Ärftl. kan f.n. ej bedömas	1
Katarakt, partiell cortex ekvatoriell, lindrig. Genetisk betydelse okänd	1
Katarakt, partiell cortex främre Y-söm, lindrig. Ärftlig	1

Katarakt, partiell cortex främre Y-söm, lindrig. Ärftl. kan f.n. ej bedömas	1
katarakt total	1
katarakt ÖP kraftig utbredning	1
katarakt ÖP	1
Vitreusprolaps	2
Corneadystrofi	14
retinopati, sannolikt ej ärftl	3
retinopati	2

Öron

Som nämnts tidigare under allergier och hudproblem är det väldigt vanligt med öroninflammationer hos afghanhundar. Problemet kan vara beroende av att hundarna har långa och tunga hängande öron som gynnar tillväxt av svamp och bakterier. Men öroninflammation är hos hund är att betrakta som en hudåkomma och kan ha en ärftlig komponent och en underliggande orsak till problemen kan vara ett dåligt immunförsvar. Upprepade problem med öroninflammation bör alltid utredas.

Mål

Kortsiktiga och långsiktiga mål

Vi har valt att redovisa hälsan relativt noggrant, för att uppmärksamma uppfödare och ägare på de problem som kan förekomma. Vi vill också uppmärksamma att svarsprocenten i våra hälsoenkäter i förhållande till hundpopulationens storlek har varit låg, och inte nödvändigtvis ger en rättvisande bild av afghanhundens hälsostatus idag. Antalet ögonlysta afghaner är också lågt, och med beaktande att det i andra länder regelbundet hittas kataraktfall har vi valt att redovisa ögonstatistiken som en egen punkt.

En hälsoenkät har funnits på Svenska Afghanhundklubbens hemsida sedan 2019 och 150 svar har kommit in.

När det gäller obligatoriskt hälsoprogram för afghanhundar saknas detta, men alla uppfödare inom SKK måste följa SKKs grundregler som bland annat ställer krav på uppfödarna *att till avel endast använda hundar som inte har allvarlig sjukdom/funktionshinder och som har ett gott och för rasen typiskt temperament.*

Med en så liten ras som afghanhunden är idag vilar ansvaret på både uppfödarna och hanhundsägarna att vara noga med val av vilka hundar som används i aveln. Självklart ska endast hundar utan fel på exteriör eller temperament användas. Dessutom är det viktigt att avelsbasen inte utarmas genom alltför flitig användning av samma avelshundar eller för nära släktskapsparningar

För att bevara en ärftlig varians inom rasen är det av största vikt att använda ett stort antal friska individer i avelsarbetet. Den genomsnittliga inavelsgraden räknat på fem generationer för den senaste 10 års perioden är 2,8 %. Svenska afghanhundklubben har som målsättning att inavelsgraden inom rasen minskar till max 2,5 %.

Vidare ska klubben arbeta för att en större andel obesläktade hundar används i avel samt att överutnyttjandet av enskilda individer inte sker. Upprepning av samma kombination bör inte ske, om inte synnerliga skäl finns.

Under den senaste 10-årsperioden har 25% av kullarna haft en inavelsgrad som överstigit 6,25 (15 kullar) och 4 av kullarna har överstigit 12,5%. Om man ser på hela tidsperioden från 2005-2020 ser man att endast under 3 år har samtliga kullar varit under SKKs maximala tak på 6,25% inavelsgrad.

Målet är att SKKs riktlinjer för enskilda parningar med ett tak på maximalt 6,25% ska följas.

Öka andelen hanhundar som är över 7 år i aveln, med tanke på hälsoaspekter och möjlighet till utvärdering av tidigare kullar.

Strategi

För att bevara rasen frisk måste varje uppfödare även fortsättningsvis hålla sig informerad om hälsoläget samt avla på friska individer. Vid misstanke om sjukdom/defekt eller vid okänd orsak till dödsfall bör detta kontrolleras genom undersökning/obduktion hos veterinär. På så sätt fås diagnoser och inte spekulationer.

Varje uppfödare och ägare till hanhundar, som är tänkta att användas i aveln, bör ha kunskap om rasens historiska bakgrund och utveckling, aktuell population, dvs. nuläge samt målinriktning och prioriteringar för framtiden.

De hälsoenkäter som hittills använts vid uppdateringar av RAS-dokumenterna är sannolikt inte det bästa sättet att följa utvecklingen av afghanhundarnas hälsa då svarsfrekvensen är låg och att de afghanhundsägare som inte är medlemmar i Svenska Afghanhundklubben kan vara svåra att nå. Planen är att engagera uppfödarna och ta fram ett underlag som de kan använda för att följa upp de valpar som fötts på kenneln efter säg 5 och 10 års ålder.

Mentalitet och bruksegenskaper

Allmänt

Rasen härstammar från Afghanistanens bergsområden. Ursprungligen användes afghanhunden till hetsjakt och den kan fortfarande jaga om den får en chans. Hundarna jagade i par, huvudsakligen förlitande sig på sin goda syn och de lade själva ned sitt bytte. Numera är den också en glamorös utställningshund som skall kombinera styrka och värdighet med en lång, silkesaktig päls och ett orientaliskt uttryck.

Standardtext

Det österländska eller orientaliska uttrycket är typiskt för rasen. Afghanen ser på och igenom en. Till sättet är den värdig och reserverad med en viss vild obändighet.

Kommentarer

Orientaliskt uttryck (vanligtvis används uttrycket "exotisk" i rasen) är en av rasens mest karaktäristiska egenskaper och bidrar i hög grad till rastypen.

Den rastypiska värdiga och arroganta attityden (på engelska "attitude", vanligt förekommande uttryck inom rasen) är på väg att gå förlorad till förmån för ett mycket mindre typiskt men mer älskvärt retriever-liknande temperament.

Det är naturligt att det kring en så glamorös och uppseendeväckande hundras som afghanen florerar en mängd olika rykten. Det är oundvikligt att en hund som i mångt och mycket fortfarande lever efter sina ursprungliga betingelser i fjärran länder, möts av oförståelse och misstänksamhet i vårt västerländska samhälle.

Grunden till de flesta missförstånd ligger i rasens utpräglade självständighet. Man får inte glömma att afghanen avlats för att behålla sin självständighet och uthållighet vid jakt i sitt ursprungsland.

Främmande människor kan den utan vidare avspisa med en ointresserad blick ur sina fjärrskådande ögon, medan gamla bekanta bemöts med översvallande hjärtlighet och höga krusprång. Mot sina närmaste är afghanen mycket tillgiven, även om kärleksbevisen varierar mellan tre svansviftningar och ett rejält famntag, beroende på humör.

Det är möjligt att lära afghanhunden det mesta när det gäller lydnad men det kan krävas en stor portion fantasi och ofta okonventionella metoder, kompromisser och framförallt humor. Det finns afghanhundar som med stor glädje tävlat framgångsrikt i lydnad, agility, rallylydnad och freestyle.

Nulägesbeskrivning

Idag är rasen främst en sällskapshund med en stark instinkt för att jaga. Lure coursing både som träning och provform är rasens bruks-/jaktprov. Afghanhundar med lure coursingmeriter kan alltså tävla i bruks-/jaktklass på utställning. I Sverige är lure coursing en etablerad tävlingsform med både nationella och internationella prov och utdelande av championat.

8 afghanhundar har genomgått MH sedan 2002 och 15 hundar har genomfört BPH. En afghanhund har hittills blivit viltspårchampion.

Den senaste enkäten visade på att knappt 10% av ägarna ansåg att deras hundar hade problem med överdriven rädsla (barn, människor, ljud, skott, hundar), skygghet, aggressivitet, mycket vakt och skälliga.

I tidigare enkäter är nivån på upplevda problem i samma storleksordning. 98% av ägarna uppger att de är nöjda med sitt val av ras och lika många kan tänka sig att skaffa ytterligare en afghanhund.

Mentalitet och bruksegenskaper i förhållande till rasstandarden

Generellt är dagens afghanhundar tillgängliga med värdighet. Det finns ett fåtal hundar som får ett lägre pris vid utställningar på grund av mentalitet.

Många afghanhundar springer lure coursing träningar och prov med stor entusiasm och glädje, men det finns ett antal hundar som inte har något intresse av att jaga "låtsas harar".

I tabell 6 finns sammanställning över de hundar som deltagit i LC-prov de senaste 10 åren. Som framgår av tabellen har antalet hundar minskat med åren och en orsak kan vara att registreringarna har sjunkit drastiskt under senare år

Tabell 6. Antal svenska hundar som startat i Lure coursing prov mellan 2009-2021 och antalet registrerade hundar.

ÅR	Antal (hanar+tikar)	Antal registrerade
2009	20 (15+5)	101
2010	12 (6+6)	69
2011	20 (10+10)	112
2012	22 (12+10)	56
2013	25 (13+12)	62
2014	14 (9+5)	55
2015	18 (9+9)	55
2016	16 (7+9)	40
2017	15 (7+8)	45
2018	10 (5+5)	46
2019	7 (4+3)	59
2020	8 (4+4)	17
2021	9 (2+7)	39

Mål

Beskrivning av kortsiktiga och långsiktiga mål

Vi ska fortsätta att föda upp mentalt stabila hundar som klarar sig bra i dagens samhälle. Överdrivet skygga, nervösa eller aggressiva hundar är inte acceptabelt, men det måste finnas förståelse för det rastypiska temperamentet som beskrivs i rasstandarden som "värdig och reserverad med en viss vild obändighet". Men den värdighet och reservation som beskrivs i standarden får inte övergå i skygghet eller ren rädsla, likväl som det vilda inte får övergå i aggressivitet eller okontrollerbar dominans.

Det är viktigt att afghanhundarna föds upp med goda socialiseringsmöjligheter för att kunna utvecklas till harmoniska hundar. Viktigt är också att uppfödarna informerar en ny blivande afghanägare om rasens mentalitet.

Öka antalet hundar som deltar i exteriörbedömning och lure coursing.

Målet är att bibehålla den positiva utvecklingen av mentaliteten som skett de senaste 20 åren samt att följa upp mentaliteten för att se att den positiva utvecklingen kvarstår. Afghanhunden har blivit socialare men man kan notera att flera hundar har bekymmer med ljudrädslor/separationsångest. Klubben bör uppmärksamma detta då det många gånger ställer till problem i vardagen för hund och hundägare.

Strategi

Prioriteringar och strategier för att nå målen

Det är uppfödarnas ansvar att endast avla på stabila hundar med rastypiskt temperament.

Det är viktigt att uppfödare informerar blivande afghanhundsägare om rasens mentalitet, så att dessa inser att afghanhunden inte bara är en vacker hund med lång päls utan också är en stor hund som kräver utrymme, stimulans och motion.

Klubben och uppfödarna ska verka för att bevara våra hundars ursprungliga egenskaper genom att stimulera till att delta i både lure coursing och exteriörbedömning.

För att bevara den positiva utvecklingen av mentaliteten ska rasklubben följa upp frågor gällande mentalitet i samband med hälsokartläggning. Vidare ska klubben publicera resultat och övrig information både i medlemstidningen och på hemsidan.

Hälsostatus liksom även hundar som genomfört MH och BPH redovisas på hemsidan och varje år i Svensk Afghanhundklubbens årsbok

Exteriör

Nulägesbeskrivning

Exteriörbedömning

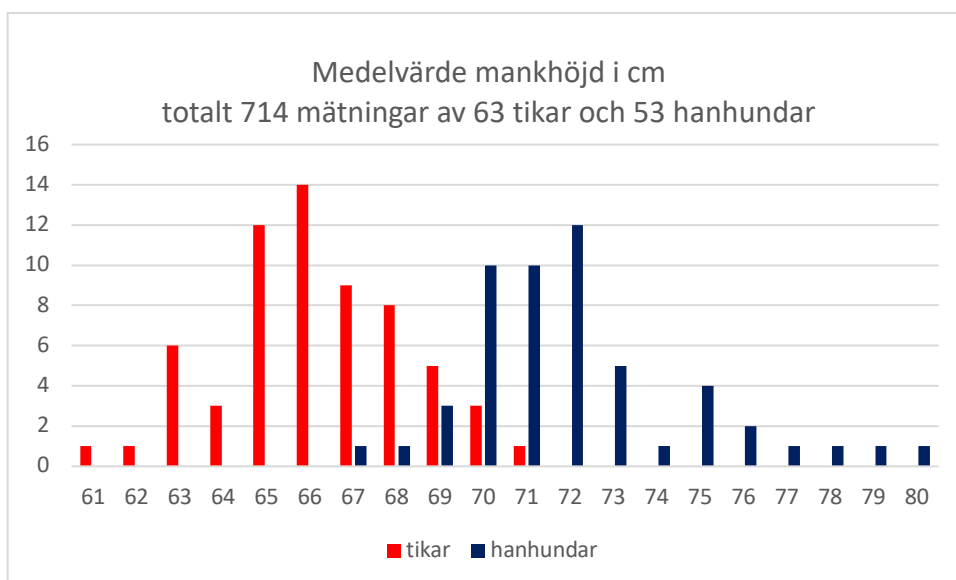
Nyheter i FCI-standarderna för afghanhund är att: *pälsen måste få utvecklas naturligt och inga tecken på hand- eller maskinklippning får förekomma*. Dessutom finns sedan hösten 2021 infört att: *Alla färger är tillåtna. Däremot är vita tecken på huvudet eller vit krage i högsta grad oönskat*.

Storleken (mankhöjden) hos afghanhundar har diskuterats och det finns ingen max eller minimihöjd i standarden utan det anges idealhöjd som för hanhundar är 68-74 cm

och för tikar 63–69 cm. På önskemål av Svenska Afghanhundklubben, för att få en bild av hur väl mankhöjden stämmer överens med rasstandarderna, beslutade SKK om obligatorisk mätning av afghanhundar på utställningar under 2020 och 2021. På grund av coronapandemin har mätningarna förlängts till och med 2022.

Hittills har det utförts 353 mätningar av totalt 53 olika hanhundar och 365 mätningar av 63 olika tikar. Merparten av mätningarna ligger inom intervallen för idealhöjden för respektive kön. Se diagram 7. Utvärdering av mätningarna kommer att genomföras under våren 2023 och resultatet kommer att redovisas på hemsidan samt i årsboken.

Diagram 7. Medelvärden av mätvärden av afghanhundar i Sverige under 2020 (3 utställningar och exteriörbedömningar), 2021 (20 utställningar och exteriörbedömningar) samt 2022 (44 utställningar). Samtliga mätvärden är medräknade.

Mål

Beskrivning av kortsiktiga och långsiktiga mål

Standardens beskrivning av en funktionell afghanhund ska lyftas fram genom att knyta exteriör till funktion och öka intresset för att bevara afghanhundens ursprungsfunktion. Målsättningen är också att följa upp andel ägare/hundar som ägnar sig åt utställning och lure coursing vart femte år för att försäkra oss om att rasen fortfarande är en funktionell ras utifrån rasstandarderna och inte delas upp i två varianter, och vid behov vidta åtgärder

Gällande fysiken måste vi värna om den fantastiska balansen mellan lätthet och styrka som kännetecknar rasen. Afghanhunden måste ha en kraftig benstomme (stora tassar,

vältilltagen bröstorg, ordentliga bendelar i skuldra och lår) men den får aldrig bli tung. Torra kraftiga muskler, tillräckligt stora för att hålla ihop den atletiska kroppen, men de får inte lägga på sig för mycket hull. Allt en afghanhund gör ska göras utan ansträngning för att spara energi, men det den gör måste göras effektivt av samma anledning. Begreppet "effortless" blir nyckelordet när det gäller att beskriva gångverket.

Sammanfattningsvis måste konstateras att ett av de mest utmärkande dragen hos afghanen som ras, fortfarande är det självständiga och på samma gång avståndstagande temperamentet.

Vi måste också värna om att afghanhundens speciella "adelsmärken" fortsätter att beskriva de hundar som föds upp.

Bland de viktigaste är:

RÖRELSERNA.

I standarden står: *Rörelserna ska vara flytande, fjädrande och utpräglad stilfulla.*

Att beskriva afghanhundens rörelser i text är inte enkelt. Rörelserna är alldeles specifika och svårkonkretiserade och beskrivs olika av rasexperter. Exempel på detta är t ex att utan de långa bendelarna kan det sällan bli det eleganta och fördröjda steget som är så egenartat. "Riktiga" rörelser är sällsynta och kan bara ses när hunden rör sig i måttligt tempo. Afghanhunden ska ha en lång steglängd och täcka mark, den ska även lyfta från marken och hänga i luften, som att den går på moln. Afghanhunden ska ha ett gung och svängningsmoment men samtidigt ha reach och drive - i en balans både fram och bak. En afghanhund måste böja handleden och sedan sträcka ut tassens. Frambenen ska inte pendla framåt helt raka. De fjädrande mellanhänderna är viktiga för de typiska rörelserna.

Merparten av experter, uppfödare och rasentusiaster anser att afghanhundar inte ska röra sig trippande eller studsande, samt att rörelserna inte får ta någon extra energi och begreppet "effortless" beskriver detta tydligt.

Rygglinjen ska vara stram och definierad i rörelse och huvud och svans måste bäras högt. Hundens outline och hållning ska behållas oförändrad i rörelse.

HUVUD OCH UTTRYCK Orientaliskt uttryck är en av rasens mest karaktäristiska egenskaper och bidrar i hög grad till rastypen. Värdig och arrogant – en afghanhund ska se igenom dig och inte på dig.

Ögonens form är viktigare än färgen, men mörka ögon föredras. Notera ögats placering, färg och form i kombination med hundens psyke vilket resulterar i om det

blir ett riktigt fjärrskådande blick och egenartat uttryck. En afghan får aldrig ha en vasst stirrande eller menlöst bedjande blick.

ÖVERLINJEN ska vara stram, muskulös och horisontell i såväl stående som rörelse. Höftbensknölna ska vara väl synliga, korset moderat avfallande och svansen lågt ansatt.

SVANSEN är hundvärldens mest unika. Svansen ska vara lång, lågt ansatt och avslutas med en ring samt vara sparsamt behårad. Svansen höjs när hunden är i rörelse. Svansar som hålls över ryggen, som är för korta och/eller för hårt rullade som inte har ring i rörelse och/eller släthåriga svansar är inte rastypiska.

PÄLSEN är unik och viktig för rasen. En rastypisk placering av pälsen är viktigare än en stor päls mängd.

För den som vill ha mer detaljerad beskrivning och förklaring av rasstandardens hänvisar vi till Domarkompendium Afghanhund av Espen Engh som finns på Svenska Afghanhundklubbens och SKKs hemsidor.

Strategi

Uppfödare bör avla på exteriört goda och funktionella individer med mentalt stabila och rastypiska temperament och värna om de olika typer som finns inom rasen.

Klubben ska också arbeta för att nya såväl gamla medlemmar känner en gemenskap eller tillhörighet på utställningar och lure coursing prov och/eller träningar. Genom att knyta medlemmar till aktiviteter kommer allt fler hundar i ljuset för tänkbar avel.

Klubben ska vidare arbeta för att exteriördomare avkrävs dokumenterad närvaro vid Lure Coursing prov eller träning för att bli godkända som exteriördomare på rasen. Detta för att medverka till ökat intresse av afghanens ursprungsfunktion samt vikten av en korrekt exteriör.

Den enskilda uppfödaren och även hanhundsägaren bör ha en god kännedom om rasstandardens och arbeta för att i möjligaste mån undvika de exteriöra överdrifter som beskrivs ovan.

Förankring

RAS dokumentet presenterades delvis i Svenska Afghanhundklubbens årsbok 2022 och hela dokumentet har funnits tillgängligt på hemsidan under hösten 2022. Medlemmar har uppmanats att lämna synpunkter på innehållet via nyhetsbrev och sociala medier.

Utlåtande (daterat 2018-11-18) av det senast reviderade RAS dokumentet

Det reviderade RAS-dokumentet är väl genomarbetat och korrekt förankrat i medlemskåren.

RAS-dokumentet är mycket utförligt och detaljerat och visar att klubben har god insikt i de utmaningar som finns vad gäller genetisk variation, hälsa, mentalitet och exteriör. Mål och strategier synes väl avvägda.

Man listar en lång rad sjukdomar och defekter, i bokstavsordning. För en del av dem finns inga rapporterade fall i rasen, i alla fall inte de ambitiösa enkäter som genomförts, andra sjukdomar är sådana som är vanliga hos hundar överhuvudtaget. Här kunde man önska större tydlighet i vad som är viktigt ut avelssynpunkt.

Det anges att det är svårt att dra slutsatser om hälsostatusen utifrån försäkringsbolagen med hänvisning till att det är antal ersättningsfall som rapporteras, inte antalet individet. Notera att när det gäller Agria-statistiken så är den "tvättad", och torde därmed ge en rätt pålitlig bild även om antalet försäkrade hundar är lågt.

Källhänvisningar

SKK Avelsdata

Domarkompendium för Afghanhund sammanställt av Espen Engh till SvVKs domarkonferens 2022

Försäkringsstatistik Agria Breed Profile